

MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagyviciator) 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV évfolyam 210 sz.

1935 JULIUS 31.

Szerda

Megtörtént az első össze- csapás az olasz és abesszin csapatok között

Egy olasz őrzőbehatolt Etiópia területére és megütközött az abesszinekkel. -- Az olaszok negyven, az abesszinek husz embert veszítettek

Anglia nyíltan szembefordul az olaszok hódító törekvéseivel

Newyork, július 29.

A Newyork Times című lap abessziniai tudósítójának közlése szerint az olasz Szómália és Etiópia határán megtörtént az első fegyveres összecsapás. Az olasz bennszülött katonák egy csoportja behatolt az abesszin területre, ahol sátrakat vertek. — Az abesszin hadsereg egyik őrzőbehatolása az éjszaka folyamán megtámadta a betört olaszokat. Heves tűzharc támadt, amelynek során 40 olasz és husz abesszin katona elesett. Rómában a hírt még nem erősítették meg.

Biztosra vehető Olaszországnak a Népszövetségből való kilépése

Genf, július 29.

A Népszövetség szerdai tanácsulását óriási izgalom előzi meg. A francia és angol sajtó bizik abban, hogy mégis sikerül elfogadtatni a szembenálló felekkel a döntőbírói eljárást, amely esetben

ugy a mostani, mint az augusztusra kitűzött tanácsülés elmarad.

Rómából megerősítik azt a híradást, hogy Olaszország részt vesz ugyan a szerdai tanácsülésen, de ha azon a döntőbírói kérdésen kívül más kérdés is szóba kerül, úgy

az olasz delegáció azonnal elhagyja Genfét.

Nápolyból érkező jelentések szerit tegnap ismét két gőzös indult el Afrikafelé és pedig az Urania és a Principessa Giovanna. A gőzösek fedélzetén főleg szanitéceket és hordágyakat szállítottak. Ez a híradás még erősíteni látszik azt, hogy Afrikában rendkívül sok olasz katona betegedett már meg.

Páris, július 29.

A Petit Parisien című francia lap cikkében objektív szemmel nézi az olasz-abesszin viszály körül folytatott békítési munkálatok kimenetelét. A lap véleménye szerint a július 31-én összeülő népszövetségi tanácsülés csak formai lesz.

Róma, júl. 29.

De Bono olasz tábornok kiáltványt intézett Eritrea népéhez, amelyben megnyugtatta a bennszülött lakosságot, hogy senkinek sem akarják elvenni a földjét, csak hidakat és utakat akarnak építeni. Eppen ezért az ut és hidépítő munkásokat minde-

nütt részesítsék a legmesszebbmenő támogatásban.

Jacobis Justin apostoli vikárius beiktatása alkalmával a pápa felhasználva az al-

Anglia elfoglalja a Tana-tó vidékét

A Corriera dela Sera című olasz lap azt írja, hogy az egyiptomi sajtó szerint Anglia abban a pillanatban elfoglalja a Tana tó környékét, míhelyt az olaszok megkezdik hadműveleteiket.

Angliát ehhez a vidékhez rendkívül fontos gazdasági érdekek fűzik és minden meg-

kalmat, beszédében foglalkozott az olasz-abesszin nép között dúló ellentétekkel is és békülésre hívta fel a két nemzet fiait, — majd így fejezte be beszédét: „Higyjünk Krisztus békéjében, bizzunk a jogban, az igazságban és a felebaráti szeretetben.”

Genf, július 29.

A genfi népszövetségi titkárságban megállapította a rendkívüli közgyűlés ideiglenes napirendjét. Az ideiglenes napirenden csupa olyan apró részletkérdés szerepel főhelyen, amelyekről más üléseken említést sem tettek. Így felolvasásra kerül az államok válasza a Népszövetség elnökének összehívó meghívójára.

lepetést el akarnak kerülni a vidék birtokba kerítésével.

A hír óriási szenzációt keltett, mert ezután bizonyos, hogy a háboru kitörése esetén Anglia nyíltan szembefordul Olaszországgal és gyarmatai megvédelme érdekében Abesszinia mellé áll.

Harmincnyolc munkás halt meg egy olasz lőporraktár robbanásánál

Torino, július 29.

Alig mult el 24 órája, hogy a levegőbe repült a legnagyobb török lőporraktár, a mikor Turinból érkező jelentés arról számol be, hogy szombaton délután Olaszország legnagyobb lőporraktára repült a levegőbe. Szombaton délután fél 3 órakor irrató robbanás reszkettette meg a levegőt. A következő pillanatban még a Turinban tartózkodók is látták, hogy Varese felől lángnyelvek lövelnek a levegőbe. Percek alatt terjedt el a híre, hogy a varesei lőporraktár, amely Olaszország legnagyobb robbanószer raktára, felrobbant és a levegőbe repült. A robbanás pillanatában körülbelül ötven ember tartózkodott a lőporraktárban. Valamennyien eltűntek. Eddig 17 halottat sikerült kihuzni a romok alól, de egyetlen

élőt sem találtak, amiből azt következtetik hogy valamennyien odavesztek.

A nyomozás azonnal megindult, de nem tudták megállapítani, hogy a robbanást mi okozta. Mint minden ilyen esetben, kétféle verzió is kering. Az egyik szerint véletlen szerencsétlenség történt, a másik szerint merényletet követtek el ismeretlen tettesek. A hatóságok lázasan nyomoznak a robbanás okának megállapítására. A raktár minden épülete elpusztult.

Ujabb jelentések szerint a robbanás a csomagoló osztályon történt, ahol 500-an dolgoztak. Eddig 38 halottat huztak ki a romok alól, nagyobb részük nő.

Egész Olaszország nemzeti gyászt öltött.

A 333 nyereményes tombola 13. száma

Nem sikerült Alberse tanárnak a holland kormányt megalakítani

Parlamentenkivüli tisztviselőkormány alakul Hollandiában

Amsterdam, jul. 29.
Megírtuk, hogy a holland kormány bukása után Vilma királynő Alberse tanárt bizta meg a kormányalakítással. Alberse tanár azonban két napi sikertelen tárgyalás után megjelent Vilma királynő előtt és bejelentette, hogy visszaadja megbízatását, mivel nem sikerült megegyezni a parlamenti

többséggel a kormányzást illetőleg. Koalíciós kormányról szó sem lehet, mert a jobb oldal nem hajlandó együtt működni a baloldallal. Valószínűnek tartják, hogy a királynő újból Cljnt bizza meg kormányalakítással, aki pártönkivüli tisztviselő-kormányt alakít, esetleg sor kerül a parlament feloszlására is.

Elmegyógyintézetbe szállítják Surányi darai plébános gyilkosát

Satumare, július 29.
Ismeretes az a bestiális kegyetlenség-gel elkövetett rablógyilkosság, amelynek áldozata Surányi Károly darai plébános volt. A gyilkosság tettesét Halász Lajost és bűntársát, Halászinét a csendőrség letartóztatta és behozták az ügyészség fogházába, ahol azóta vizsgálati fogságban vannak. Halászi védője, dr. Czira Árpád több ízben kérte a törvényszéket, hogy védencét utal-

ják elmegyógyintézetbe. A kérelemhez dr. Czira, a városi főorvos és dr. Steuer Imre Iván ideg orvos bizonyítványát csatolta, amely szerint Halászi előrehaladott elmebaja miatt nem beszámítható.

A törvényszék Radescu—Toma szüneti tanácsa tárgyalta az ügyet és úgy határozott, hogy Halászit harminc nap megfigyelésre beutalják a sighet elmegyógyintézetbe.

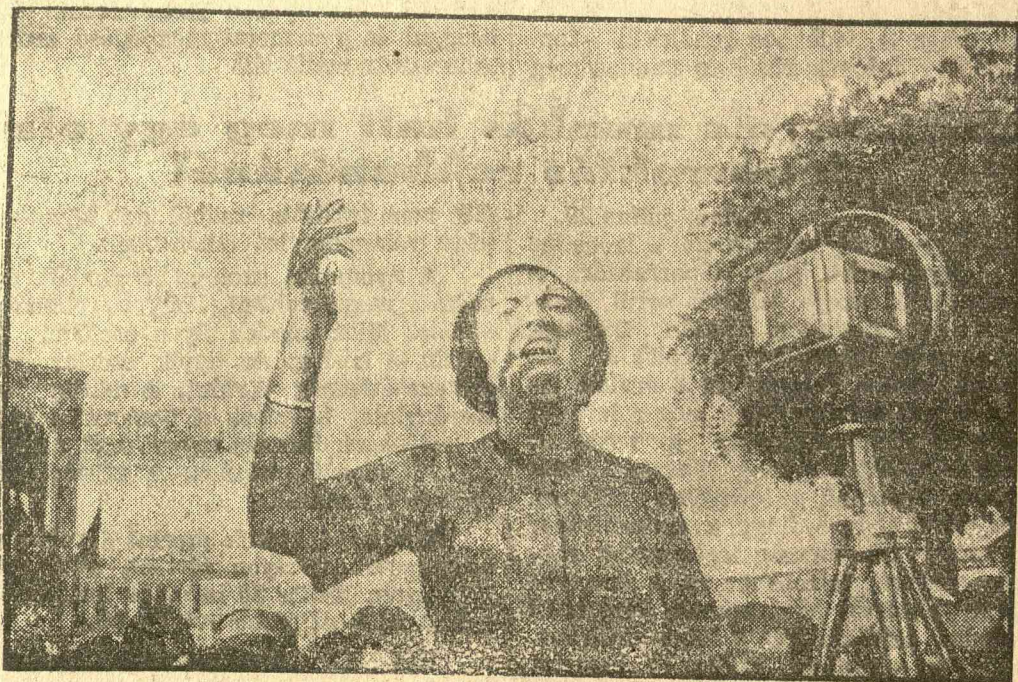
Öt fiatalember izgalmas kalandja a Fekete-tengeren

Constanta, július 29.
Könnyen tragikus kimenetűvé válható kalandban volt része öt fiatal sportembernek. Az öt fiatal ember bárkába ült, hogy a constantai kikötőből a Carmen Sylva fürdőbe evezzenek át, ahol nyári sátrortáboruk állott. A fiúk az út legnagyobb részét megtették már, amikor a bárkába felhalmozott akkora következtében rés támadt a csónak fenekén. A léket a fiúk darabokra tépett ingeikkel és ruháikkal tömitették el, míg a csónakba beolult vizet egy edénnyel igyekeztek kimeríteni. Ezalatt két emberük megfeszített módon evezett, amit rendkívül megnehezített az, hogy a csónak félig vízzel volt tele. Három órai emberfeletti küzdelem után az öt fiatalembernek mégis sikerült beérni a

Carmen Sylva kikötőjébe. Valamennyien a biztos haláltól menekültek meg.

300 ezer dollárra perli Aknay Vilma Vajda Ernőt

Budapest, július 29.
Los Angelesből érkezett távirat szerint a zsarolás és csalás vádjára alól jogerősen felmentett Aknay Vilma beadta kártérítési keresetét Vajda Ernő író ellen. Aknay 300 ezer dollár kártérítést kér Vajdától. Amerikai jogászok véleménye szerint Aknay követelését a bíróságok meg is fogják ítélni.

Propaganda a török légi hadsereg fejlesztésére

Istambul egyik főterén egy fiatal nő hatalmas propaganda beszédet tartott, amelyben kérte a török népet, hogy járuljon hozzá a török légiflotta fejlesztéséhez szükséges 500 repülőgép építéséhez. A beszédet rádió közvetítették.

Kivágandó és összegyűjtendő
13 Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 333 nyere-ményes tombolán
1935 július 19. - aug. 20.

A NAP

★

Ismeretlen tettesek

kezét sejtik ama szörnyű robbanás mögött, amely tegnap délután levegőbe röpitette Olaszország legnagyobb lőszerraktárát. A fascista Olaszországban suttogva, külföldön pedig nyíltan száll szájról-szájra a hír, hogy az olasz munkásság, amely irtózva gondol a keletafrikai háború borzalmaira, szabotálni akarta a háborús előkészületeket és mivel más mód nem volt, hát saját vére árán mozdult meg és bizonyította be, hogy a fascista terror ellenére is megmutatja, hogy szava van, ha ezek a szavak halálhőrgés formájában jutnak is el a felelős tényezők füléhez.

A háború még nem kezdődött meg, sőt az utóbbi 24 órában olyan hírek keringtek, amelyek a véglegesen elmérgesedett helyzet enyhüléséről számoltak be. A hírek szerint mindkét félbe megvan a hajlandóság a békés megegyezésre, csak annyi még az akadály, hogy mindkét fél a másiktól várja a kezdeményezést és az engedékenységet. A háború még nem kezdődött meg, de az abesszin határra rendelt olasz csapatok soraiban a mocsárláz és tropuszi levegő ezer halált magában rejtő gyilkos lehellete százával dönti le a katonákat és máris egy hajórakomány beteg katona tért vissza Olaszországba, nem beszélve azokról, akiket hazájuktól, szeretteiktől távol temettek el, messe az olasz Szomáli gyilkos földjébe.

A háború még nem kezdődött meg, de már robban a lőpor Torinóban és Olaszország nemzeti gyászt öltött. Most még an idő, van alkalom a gyász megünneplésére. Lőporrobbanás és a halottak száza még nem unalmas, megszokott mindennapivá vált valami. Majd annak is eljön az ideje, hogy ezer meg ezer halott marad egy-egy ütközet után a csataterén, akiket közös meszesgödörbe dugnak a keletafrikai fronton és még csak azt sem tudják majd, hányan alusszák örök álmukat a nagy, közös sírban még kevésbé azt, hogy kik voltak azok, akik Mussolini imperialista törekvései miatt a föld alá kerültek. Eljön ennek is az ideje, hacsak...

... hacsak atorinói lőporraktár robbanása nyomán támadt nemzeti gyász jobb belátásra nem birta majd a háborús lázban égő Olaszországot. Mert ize, a háború még el sem kezdődött, de már gyász, vár, halálhőrgés kíséri az Afrikába induló katonák ezreinek diadalmas menetét. Ismeretlen tettesek keze működik közre, akiket el lehet fogni, példásan meg lehet büntetni, de a tények tények maradnak. A lőporraktár elpusztult és romjai alatt sok-sok élet pusztult el, amelyeket feltámasztani akkor sem lehet, ha a bűnös merénylet tetteseit kintpadra feszítik.

Távol áll tőlünk, hogy a robbanás tetteseit dicsérjük. Ellenkezőleg. Olyan bűnösök ezek, akik számára nem szabad kegyelmet adni, válogatott kínzásokkal kell őket kitaloztatni a társadalomból. Felteszük azonban a kérdést: vajjon nem ez a társadalom termelte-e ki magából a ma még ismeretlen tetteseket? Vajjon nem a társadalom és elsősorban a mindenáron háborút akaró fascista világnézet-e az, ami lehetővé tette a torinói robbanást? És ha az így van, vajjon nem bűnös-e ép úgy a társadalom és elsősorban a fascizmus azért, hogy most ismeretlen tetteseket kell életre halálra keresni?

A Berlinben székelő Anti-Internacionalé kiáltványa a moszkvai kongresszus ellen

Tovább folyik a zsidóüldözés Németországban

Berlin, július 29.

A Berlinben székelő nemzetközi Antikommintern, amely a világkommunizmus leküzdésére alakult, a moszkvai hetedik nemzetközi kommunista világkongresszus ellensúlyozására kiáltványt adott ki, amelyben többek között a következőket írja:

„Megállapítható, hogy az Egyesült Államok, Franciaország és Csehország területén nagy kommunista propaganda munka folyik. Tehát azokban az államokban, amelyekkel pedig a szovjet szerződésileg biztosított, hogy nem lesz kommunista propaganda. Ebből világosan látszik, hogy milyen szorosan küzdenek a kommunisták és minden áron azon vannak, hogy a világot forradalomba taszítsák. Ezért feltétlenül szükséges, hogy teljes erővel folytassuk a harcot a nemzetközi kommunizmus ellen. Csak együttes védekezéssel lehet megakadályozni, hogy a kommunisták tért ne hódítsanak.”

Berlin, július 29.

Helldorf gróf, Berlin rendőrfőnöke a legutóbbi napok eseményeivel kapcsolatban nyilatkozatot adott közre, amelyben a következőre hívta fel a polgárság figyelmét:

„Megállapítást nyert — mondja a nyilatkozat — hogy a nemzeti szocialista mozgalom hívei provokáló elemektől félrevezetve, résztvettek zsidóellenes tüntetéseken. A német állam és a nemzeti szocialista mozgalom kihangsúlyozza, hogy minden egyéni akció, mint például az üzlet táblák és kirakatok bemázolása tilos, mert a zsidóság elleni harcot a német állam és a szocialista mozgalom más módon folytatja. Mindenki, aki részt vesz ilyen egyéni akciókon, önmagát a büntető szankcióknak teszi ki.”

Hinkel János, a birodalmi közművelődési kamara ügyvezetője, aki Göbbelstől olyan értelmű megbízatást kapott, hogy tiltogyletet gyakoroljon a német birodalom területén élő nem árja állampolgárok minden művészeti és szellemi téren folytatott tevékenysége fölött, az Angriff munkatársának nyilatkozatot adott. Nyilatkozatában Hinkel kijelentette, hogy a zsidó művészek zsidó közönség számára tetszés szerinti működést fejthetnek ki — bizonyos, mindenre kötelező irányvonalak betartásával.

— Tiltakozunk az ellen, — mondotta Hinkel, hogy akkor, amikor egy zsidó kulturális különlést tettünk lehetővé, a zsidók megkíséreljék nemzetünk kulturális ügyeit bármiképpen is befolyásolni. Tudjuk, hogy imitt-amott álcázva dolgoznak a zsidók, de a bűnösöket felelősségre fogjuk vonni. — Nemcsak a zsidókat fogjuk megbüntetni, hanem azokat is, akik kerülő utakon igyekeznek magukat becsempészni, akár filmbe, akár rádióba, vagy az irodalomba, különösen szigorúan ítéljük meg azoknak a nem-zsidóknak az ügyét, akik zsidó együttélést megtérnek és nem restelik magukat harminc ezüst pénzért zsidó bérenceknek beállani.

Newyorkból érkezett jelentések alapján beszámoltunk a Bremen német tengerjáró gőzös ellen elkövetett kommunista tüntetésről. Mint ismeretes, mintegy 1000 kommunista megrohmozta a Newyork kikötőjében horgonyzó Brement. letépte annak zászlaját és a tengerbe vetette. A tüntetést a hirtelen kivonult karhatalom oszlatta szét. A megindított vizsgálat alapján a hatóságok eddig a tüntetésnek hét résztvevőjét tartóztatták le, akiket a hadbíróság elé állítottak. Ezzel egyidejűleg a hatóságok messzemenő óvintézkedéseket foganatosítottak, ugyanis a hírek szerint az amerikai kommunisták a szerdán kifutó Deutschland, valamint a csütörtökön induló Európa német tengerjárók ellen is tüntetésre készültek.

Newyorkból érkezett jelentések alapján beszámoltunk a Bremen német tengerjáró gőzös ellen elkövetett kommunista tüntetésről. Mint ismeretes, mintegy 1000 kommunista megrohmozta a Newyork kikötőjében horgonyzó Brement. letépte annak zászlaját és a tengerbe vetette. A tüntetést a hirtelen kivonult karhatalom oszlatta szét. A megindított vizsgálat alapján a hatóságok eddig a tüntetésnek hét résztvevőjét tartóztatták le, akiket a hadbíróság elé állítottak. Ezzel egyidejűleg a hatóságok messzemenő óvintézkedéseket foganatosítottak, ugyanis a hírek szerint az amerikai kommunisták a szerdán kifutó Deutschland, valamint a csütörtökön induló Európa német tengerjárók ellen is tüntetésre készültek.

Roosevelt elnök felkérésére 8 héttel elhalasztották a pennsylvániai bányászsztrájkot

Newyork, július 29.

Roosevelt elnök kéréssel fordult a szénbányamunkásokhoz és bányatulajdonosokhoz és kérte, hogy a pennsylvániai munkabérendszert, amelyet eddig használtak, hosszabbítsák meg szeptember 15-ig. Ugyan néhány héttel ezelőtt egész Amerika területén nagy bányásztrájk-mozgalom indult meg, amelyet hat héttel kitoltak Roosevelt elnök kérésére. Roosevelt elnök most ismét nyolc hetes terminust kért, amelyben a munkások minden további nélkül belementek. A munkaadók és bányamunkások még tárgyalásokat folytatnak.

letén nagy bányásztrájk-mozgalom indult meg, amelyet hat héttel kitoltak Roosevelt elnök kérésére. Roosevelt elnök most ismét nyolc hetes terminust kért, amelyben a munkások minden további nélkül belementek. A munkaadók és bányamunkások még tárgyalásokat folytatnak.

A corundi kettős rablógyilkosság ügye a tg.-muresi tábla előtt 15 évre ítélték a gyilkost, míg felesége hat évet kapott

Targul Mures, július 29.

A két évvel ezelőtt történt corundi kettős rablógyilkosság másodfoku tárgyalására került ma sor a targulmuresi táblán. A vádirat szerint Fodor Ferenc 43 éves gazda és felesége a 30 éves Simó Anna borzalmas körülmények között meggyilkolták Fábán Ferenc gazdag corundi molnárt és feleségét, majd rájuk gyújtottak a házat, amely porrá égett. A gyilkosság oka az volt, hogy a tettesek 8 ezer

lejjel tartoztak az áldozatoknak és ezt az összeget nem akarták megadni. Az odorheiui törvényszék

15 évi fegyházra ítélte Fodor Ferencet, míg felesége hatévi fegyházra kapott.

Felebezés folytán került az ügy a tábla elé. A mai tárgyaláson dr. Baciu védőügyvéd újabb tanúk kihallgatását kérte védenői érdekében. A tábla elrendelte a bizonyítást és ezért újabb tárgyalást tűzött ki.

Kettéosztották a magyar ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumot

Budapest, július 29.

A magyar hivatalos lap közli azt a törvényt, amely szerint a magyar kereskedelmi és iparügyi miniszteriumot kettéválasztják és a jövőben két miniszterium lesz külön kereskedelmi és külön iparügyi miniszterium elnevezés alatt.

Az új iparügyi miniszterium fenhatósága alá fognak tartozni az összes ipari terméketi problémák, a termelés, a bányatermelés, az összes állami és vasgyárak. Az állami mérnöki hivatalok.

Nem vesznek részt a német diákok a prágai diákkongresszuson

Prága, július 29.

Vasárnap délelőtt kezdte meg a nemzetközi diákszövetség 17. kongresszusát, a melyről a német diákság tüntetőleg távol tartotta magát.

Nem hagyott bucsu levelet hátra az öngyilkos oradeai diák

Oradea, júl. 29.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy szombat este Oradeán öngyilkos lett egy diák. Újabb értesülésünk szerint a diákot Bogdan Constantinnak hívják és semmiféle bucsulevelet nem hagyott hátra, a miből öngyilkossága okára világosság derülhetne. A rendőrség részéről dr. Popa tisztorvos és Jonescu komisár voltak a helyszínen s a halál megállapítása után jegyzőkönyvet vettek fel, amit az ügyészséghez továbbítottak, amely a maga részéről megadta a temetési engedélyt.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti. 13.05—14.35. G.Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 21. Szimfonikus lemezek. 23. Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna, utána hanglemek. 1. Hírek. 1.20. Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05 Marschalkó Mignon Liszt: Hmol Iszonátáját adja elő. 13.40 Hírek. 13.15-20. Rendőrszenekar. 15.40 Hírek. 17.10 Török Sándor meséje. 17.45 Időlelés, hírek. 18. Kalmár-Balázs szalonötöse. 18.50 Ortutay Gyula előadása. 19.20 Palotai Vilmos gondolkázik. 20. Nádav Pál csevegése. 20.35 Vidák József cigányzenekara. 21.50 Sztrókay Kálmán előadása. 22.20 Az Opera ház zenekara.

SZERDA

Bucuresti. 13.05 Gramofon. 14.35 Cris-tea zenekar. 18. Marcu zenekar. 20.20 Wagner művek gramofon. 22.05 Rádiózenekar. 23.15 Hírek, 23.35 Rádiózenekar.

Budapest I. 7.45 Torna, utána hanglemek. 11.20. Felolvasás. 12.10 Nemzetk. vízj. 13. Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05 Rácz Zsiga cigányzenekara. 13.30 Hírek, időjárás jel. 14.30 Hanglemek. 15.40 Hírek, élelmiszerárak. 17.1 Diákfélóra. 17.45 Időjárás jel. hírek. 18. Tóth Kálmán előadása. 18.50 Mándits jazz 19.10 Julier Ferenc előadása. 19.40 Kovács István zongorázik. 20.30 Bisztray és és Raa párbeszéde. 21.10 Közvetítés a Budai Szinkörbő. 22. Hírek. 23. Időjárás jel. 24. Lisztmélékhangverseny. Utána: Hírek.

3. oldal

„ERDELYI MAGVARSÁG”

1935 JULIUS 31.

KALANDOS SZERELEM

91

XXVIII. FEJEZET.
Neki a világnak.

Mi a csodának vagy úgy megilletődve, Georgie? Vagy félsz?

— É... én nem félek — suttogta Georgina gyöngén és végigsimította fehér se-lyem ruháját, aztán a narancsvirág koszo-rura pillantott az asztalon — Én csak én csak nagyon boldog vagyok és az esküvő-jén illik is, hogy meg legyen illetődve az ember. Te nem vagy.

— Eszem ágában sincs.

Georgina véginézte az unokahugát, a ki már teljes menyasszonyi díszben állt mellette.

— Milyen gyönyörű vagy Aimée!

— Remélem — mondta Aimée, —

Billy megérdemli,

Megölelte Georginát.

— Ne drukkolj, kis öreg. Nem lesz semmi baj. Ott fogtok állni Alexanderrel az oltár egyik oldalán, mi meg Billyvel a másikon. Aztán a pap összead mind a né-gyünket. Utána nagy villásreggeli lesz, mi-kor pedig megettük, akkor előállnak a ko-csik és ti elutaztok Closeminsterbe, mi pe-dig ...

Lady Scroope lépett be a szobába.

— Gyerekek — mondta ünnepélyesen, — öt perc múlva indulunk a templomba.

Aimée a szobájába szaladt és az édes-anya utána ment.

— Jönnek már? Jönnek már? — sugdo-sódott a sokaságban egy almaképi asz-zonyosság.

Már vége volt a szertartásnak, most a villásreggeli folyt s mindenki tudta, hogy utána a két új pár elutazik. Erre az alka-lomra sokan sereglettek össze. A vidéken az volt a szokás, hogy konfettivel, ócska papucsokkal, rizskásával, virágszirmokkal dobálják meg az új párt, hogy boldogok legyenek. Az almaképi asszonyosság Mrs. Sunning volt s ő is nagy zacskó rizst szo-rongatott a kezében.

Egyszerre kitáruultak az ajtók és meg-jelent Aimée meg Billy, mögöttük pedig Georgina és Alexander. Hangos éljenzés kö-zöntötte őket. Csak úgy repült a sok vi-rág, konfetti, mi egyéb, Mrs. Sunning is harcrakészen nyitotta ki a zacskót.

Georgina és Alexander, mintha eső elől menekülnének, sietve kapaszkodtak be a rájuk várakozó hatalmas tura-autóba. — Aztán Aimée és Billy következtek volna. De ekkor váratlan dolog történt. Billy oda kiáltott a második autó soffőrének:

— Mehet, ahová akar!

Aztán kézen fogta Aimét és szaladni kezdtek a fák közé a parkba. Mindenki meghökkenve nézett utánuk, csak Lady Scroope mosolygott.

A fák között ott állt a szfinksz.

A vőlegény ragyogó arccal ugrott nye-regbe, mögéje Aimée kuporodott.

— Minden rendben, kis cimbora? — kérdezte Billy.

— Mehetünk! — kacagott Aimée.

A szfinksz zümmögve indult a park útjain és merészen kikanyarodott az or-száguttra. Füttyült mellettük a szél.

Aimée hangosan felkacagott. És, előre hajolva csókot nyomott Billy nyakára, a mint eltűntek az aranyos porfelhőben.

Vége,

4 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 JULIUS 31.

Diktaturát akartak meghonosítani Japánban

Most tárgyalja a tokiói hadbíróóság az össze-
esküvők perét, akikre halálos ítélet vár

Tokió, július 29.

Most került a nagy nyilvánosság elé az a tény hogy 1933-ban Japánban nagy össze-
esküvést szöttek, amelynek az volt a célja, hogy a japán császárságot a régi formájá-ba állítsa vissza, vagyis kormány és minisz-
ternélküli császári kormányzást akartak. Az összeesküvést, mint a mostani kihallgatások során kitént: úgy akarták végrehajtani, hogy a felkelők egy és ugyanazon időben tá-madást indítanak a szárazföldön, a vizen és a levegőben a kormány, a rendőrség, a pénz

intézetek és a lőporraktárak ellen.

A tervben az is szerepelt, hogy az ösz-szes miniszterek, valamint a kormányhoz kö-zelálló tiszteket legyilkolják és átvéve a hatalmat, olyan császárt ültetnek a japán trónra, a ki tudna és akarna is kormány nél-kül uralkodni.

Az összeesküvők ellen hazaárulás és emberölés kísérlet címén indult meg az el-járás. a tárgyalást most folytatják és semmi kétség sincs aziránt, hogy valamennyi össze-
esküvőt halálra ítélik.

Százötven rabot deportálnak Amerikában

Washington július 29.

Roosevelt elnök 150 rab büntetését de-portálásra változtatta, hogy eltávolíthatók legyenek az Egyesült Államok területéről.

Ezáltal 52.000 dollár megtakarítást eszközöl a kormány. A deportálásra ítélték nagyrésze olasz, azonban csak az illető ország hoz-zájárulásával lehet őket hazatoloncolni.

Életfogytiglani kényszer-munkára ítélte a lugoji törvény-szék az asszonyi szörnyetegét

Férjét és gyermekét mérgezte meg

Lugoj, júl. 29.

Tíz évvel ezelőtt, a severinmegyei Te-meresti községben hirtelen megbetegedett és meghalt Savu Vasile gazda. A gazdálko-dó halála után annak felesége összekötö-zött régi szeretőjével, Opreacu Prtenievel, akire egész vagyonát ráiratta. Néhány hó-nappal ezelőtt megdöbbentő feljelentés ér-kezett a temeresti csendőrségre. A feljelen-tést az özvegy édes leánya Savu Lidia nyújtotta be és abban elmondotta, hogy anyja

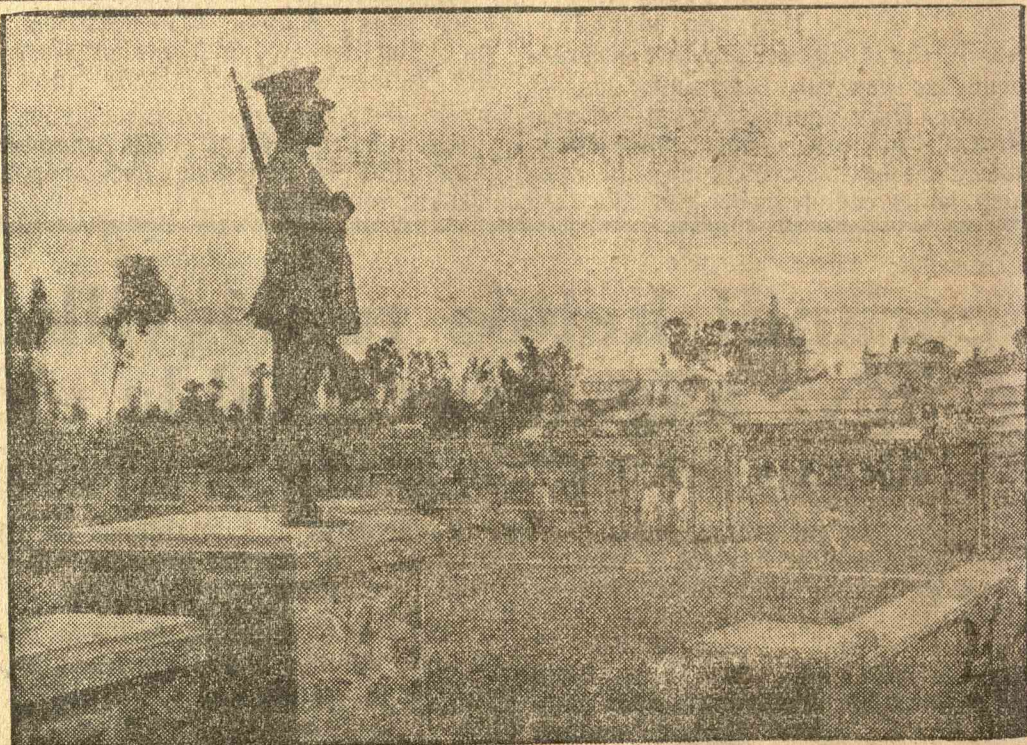
töltött káposztába kevert arzénnel tette el láb alól apját, hogy szeretőjével együtt élhessen. Ezenkívül az időköz-ben született leánygyermekét ecetsav-val ölte meg és a kert végébe ásta el.

A feljelentés alapján a csendőrség letartó-tatásba helyezte az asszonyt, aki kihallgatá-sa alkalmával mind a két gyilkosságot be-ismerte. A csendőrség a megjelölt helyen is akadt a csecsemő csontvására. Ugyancsak kihantolták Savu Vasile holttestét és orvosi vizsgálat az elporladt emberi mara-dványokból kétségkívül arzénmérgezést állá-pított meg a halál okául.

A lugoji törvényszék által megtartott főtárgyaláson a gyilkos asszony tagadni pa-bálta a terhére rótt bűncselekményeket. A törvényszék ennek ellenére a súlyos terhelt-gyanúok alapján

életfogytiglani fegyházra ítélte Savu Vasilénét.

Az elítélt asszony felebbezéssel élt.

Katonai őrség az abesszin parlament előtt

Az abesszinek fővárosa, Addis Abeba harci lázban ég. A parlament előtt katonák tel-
jesítenek őrszolgálatot. Háttérben látható Menelik császár mauzoleuma.

Osszeverekedtek a szász hitleristák Sibiuban

Sibiú, július 29.

Vasárnap tartott meg Sibiuban az erdélyi szászok gyűlését, hogy a felmerült ellentéteket elsimítsák. A gyűlésen több, mint háromezer ember vett részt. Gust Wal demán, a szélsőséges hitlerista párt hívei

fel akartak szólalni, de a másik vezér, Fabritius párthívei ezt megakadályozták. A gyűlésteremben tumultuozus jelenetek játszódtak le és rendőri karhatalom állította helyre a rendet, mert a két szembenálló tábor hívei összeverekedtek.

Halálra gázolta a vonat Episcopian a Staruinta-Tővekvés klub portását

Oradea, július 29.

Megdöböntő halálos végű szerencsétlenség történt az episcopiai vasuti állomás közelében, ahol a vasutasok

a sinek között egy 25 év körüli fiatal ember holttestére bukkantak.

A szétroncsolt holttest a sinek mentén feküdt és kétségtelen, hogy az egyik elhaladó vonat gázolta halálra. Kikutatták ruháit, azonban semmiféle írást nem találtak

nála és így kilétét nem tudták megállapítani. A csendőrség mindenestre folytatja a nyomozást az áldozat személyazonosságának megállapítására és arra, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Délben érkezett jelentés szerint az episcopiai csendőrség nyomozása alapján sikerült megállapítani a vasuti sinek mellett talált hulla személyazonosságát. Zuh László, az oradeai Staruinta klub portásának személyében.

Most vegyen még állami osztály-sorsjegyet,

mert a sok milliós nyeremény csak ezután lesz kihuzva — **Huzás augusztus 15-én.** — Sorsjegyek kaphatók **kiadóhivatalunkban** Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. Egy sorsjegy ára 400 lei. Vidéki megrendelést az összeg és a portó (ajánlott levélnél 17 lei, rendes levélnél 7 lei) előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk.

Betörők jártak Tóth Elek, az ismertnevű színész oradeai lakásán

Oradea, július 29.

Tóth Elek, az ismert nevű színész Moldova-utca 17. szám alatti lakásában betörők jártak, akik több ezer lei értékű holmit vittek el. Tóth Elek a szintársulattal együtt pár hétig Brasovban vendégszerepelt és ott tartózkodott felesége és családja

is. Most tértek vissza Brasovból és amikor benyitottak a lakásba, megdöbbenve állapították meg, hogy a betörők behatoltak és felforgatták az egész berendezést.

A rendőrség bevezette a nyomozást a tettesek kézkekerítésére.

Hazafelé menet megölt az izgalom egy 12 év után kiszabadult rabot

Miskolc, július 29.

Tragikus haláleset történt tegnap éjjel a Budapest-miskolci vonaton. Gügyő János 12 év után most szabadult ki a börtönből, ahova menyasszony ellen elkövetett gyilkosság miatt került. Amikor

a vonat Miskolc felé közeledett, Gügyő, aki 12 éve nem látta szülővárosát, annyira izgatott lett, hogy hirtelen szívéhez kapott és a következő pillanatban holtan terült el a padlón. Szívbenulás ölte meg.

Agyonlőtte magát Moszkvában egy sikkasztó budapesti tőzsdebizományos

Budapest, július 29.

Budapest társadalmi köreiből mintegy félével ezélőtt nagy feltűnést keltett, hogy Szepes László tőzsdebizományos több mint félmillió pengőt csalt ki ügyfeleitől és megökött.

A rendőrség nyomozása eredménytelen maradt, míg egyszer csak Moszkvából jött a hír, hogy

a volt tőzsdebizományos az ottani rádiónál mint másodhegedűsi állást kapott és később karmester lett.

Most újabb hír érkezett Budapestre a volt tőzsdésről, amely szerint

Szepes László gyógyíthatatlan idegbaja miatt főbelőtte magát és meghalt.

A hírt egyelőre még nem erősítették meg.

Felavatták a mediasi görög keleti katedrális

Medias, július 29.

Vasárnap délből avatták fel ünnepélyes keretek között Mediason az új körög keleti katedrális. A felszentelést Balan erdélyi metropolita végezte. Jelen volt a kormány részéről Anghelescu közoktatásügyi miniszter is, aki nagy beszédet mondott és kijelentette, hogy a kormánynak kötelessége az egyházaknak minden erkölcsi és anyagi támogatást megadni.

Ujabb fordulatok a görög restauráció ügyében

Athén, július 29.

Görög politikai körökben változatlan érdeklődéssel kísérik a restaurációval kapcsolatos eseményeket. Ugy hiszik, hogy a népszavazás lefolytatása halasztást szenved, de szó van a parlament összehívásáról is. Nincs kizárva, hogy a parlament megnyitó ülésén Csaldarisz miniszterelnök felveti a bizalmi kérdést, amit nagyobb szabású kormányalakítás követ.

Kondylis tábornok György király azonnali visszatérését sürgeti és ha kívánságának nem tesznek eleget, úgy lemond.

Meghalt az alexandriai metropolita

Alexandria, jul. 29.

Alexandriából érkezett jelentés szerint a görögkeleti metropolita váratlanul elhunyt.

Egy 70 éves alesdi gazda tragédiája

Oradea, július 29.

Végzetes baleset történt tegnap reggel Alesd község közelében. Kajántó Miklós 70 éves gazdálkodó szekeren hazafelé tartott, amikor a lovak elragadták és felborították a szekeret. Az idős ember a lovak közé esett még pedig oly szerencsétlenül, hogy halálra gázolták. A balesetet jelentették az ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt.

Gyermekgyilkosság Bihormegyében

Oradea, július 29.

A bihormegyei Ubesti községben letartóztatták Dudás Ilona 34 éves leányanyát, aki hat hónapra született gyermekének holt testét kertjükben elásta. Az ügyész elrendelte a holttest kiásását és felboncolását, annak megállapítására, hogy az anya előbb nem gyilkolta-e meg a gyermeket.

Terményárak Oradeán

Buza 330—340, rozs 270, árpa 240—250, új zab 270, kukorica 310—320.

Időjárás

Élénk nyugati szél, több helyen záporosó és zivatar, főleg északon. A hőmérséklet valószínűleg csökken.

5. oldal.

"ERDÉLYI MAGYARSÁG"

1935 JULIUS 31.

Elrendelték Dumitrescu csendortábornok szabadlábrahelyezését

A felső katonai bíróság megsemmisítette a tábornok ütéves büntetését

Bucurestiből jelentik: Dumitrescu csendortábornok ügyében a legfelsőbb katonai bíróság hétfőn délben hirdetett ítéletet. A legfelsőbb bíróság az ítéletet megsemmisítette és az ügy aktáit újratárgyalás végett a brasovi 5. hadtest hadbíróháza elé utalta át. Az elsőfokú ítélet megsemmisítése folytán Dumitrescu tábornokot még a hétfői nap folyamán szabadlábra helyezték. Írek szerint a brasovi hadbíróház előtt Dumitrescu ellen csak hivatalos hatalommal való visszaélés vádját fogják emelni. A jogtalan nyereszkeskedésre irányuló vádpontokat csak a per másik két vádlottjával szemben fogják fenntartani.

Kiűzték az összes zsidókat egy német városból

Zsidó nem lehet katona Németországban

Berlinből jelentik: Siegnitz német városka polgármesteri hivatala rendeletet bocsátott ki, melyben felszólítja a zsidóságot, hogy záros határidőn belül hagyják el a város területét. A rendelet kibocsátására az adott okot, hogy az utóbbi napokban is-

Berlinből jelentik: A német hadügyminiszterium rendeletet bocsátott ki, amelyben szabályozza a nem árja eredetű katonák helyzetét. A rendelet szerint azok, akiknek szülei vagy nagyszülei zsidók voltak, abban az esetben, ha katonai szolgál-

atra alkalmasak, a második számú tartalékok közé sorozzák be őket. Az ide besorozottak kérvényezhetik a rendes katonaságba való felvételüket. Ezek felett a folyamodványok felett egy külön bizottság dönt.

Még rendkívül elszaporodtak az incidensek a zsidó polgárok és a nemzeti szocialista érzelmű lakosság között. A rendelet érthető izgalmat keltett a kiutasított lakosság körében.

Megkezdte tárgyalásait a kormány a külföldi hitelezőkkel

Badulescu pénzügyi alminiszter Párisban

Bucurestiből jelentik: A külföldi hitelezőkkel kötött megegyezés értelmében a régi adósságok törlesztésére és kamatokra Románia évenként 1 milliárd, 650 millió leit kell hogy kifizessen. Ebből az összegből a legnagyobb esedékesség augusztusban van, mert a megegyezés szerint júliusban 86.6 milliót, augusztusban 29 milliót, szeptemberben 3 milliót és októberben 335 milliót kell külföldre utalni. A megegyezés értelmében az egész összeget augusztus hó 15-ig kell befizetni a Banka Nationalăba, hogy azután a jegybank a transzfert lebonyolítsa. Augusztus 15-ig tehát 714.6 milliót kell az államnak kifizetni külföldi tartozásokra, ezenkívül 550 milliót kell évenként kifizetni a különböző állami üzemek tartozásaira és jelentős összeget a hadfel-

szerelésre. Antonescu pénzügyminiszter a közeli napokban Párisba utazik, hogy ott megtárgyalja a hitelezőkkel, hogyan lehet a kérdést megoldani. A pénzügyminiszter buzát és más terményt, valamint nyersanyagot fog felajánlani, miután megfelelő mennyiségű devizával a jegybank most nem rendelkezik. Bizonyosra veszik, hogy a pénzügyminiszter missziója eredménnyel fog járni, miután az angol hitelezők sem rákóztak el az elől, hogy a követelésük esedékes részletét és kamatait buzában és rozsban szállítsa le Románia.

Újabb jelentések szerint Badulescu alminiszter már el is utazott Párisba és a hitelezőknek a gabonaértékesítés monopóliumát ajánlja fel.

Nem a Staruinta (Törekvés) portása a vonatgázolás áldozata

Oradea, július 30.

Lapunk más helyén megírtuk, hogy az Episcopian halálragazott fiatalemberben a Staruinta (Törekvés) portását vélték felismerni. Zuh László azonban él és semmi baja sincs.

A halálos végű vonatgázolásról egyébként az alábbi újabb részleteket jelentjük:

Megrendítő és egyben rendkívül rejtélyes vasuti szerencsétlenségről tett jelentést hétfőn reggel az episcopiei bihorului-i község csendőrségének a vasuti pályatestet felülvizsgáló egyik őre. Előadása szerint a kora reggeli órákban, amidőn régigvizsgálta a vasuti pályatestet, az Episcopia Bihorului állomástól nem messze vörnyomokat fedezett fel a sineket tartó szegeken és talpákon is. Rosszat sejtve indult el a vasuti őre a vörnyomokon és halsejtelve valóra is vált, amikor a töltés szélén előbb

egy emberi fejet, majd később egy lábat talált. Szorgos kutatása eredményeképpen a töltés aljába gurulva megtalálta a fejhez és a lábhoz tartozó törzset is.

Kiszáll a bizottság.

A véres leletről azonnal értesítette az episcopiei csendőrséget, ahonnan egy őrmester szállott ki felülvizsgálni a rajtélyes haláleset körülményeit. A hatósági vizsgálat során mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy az áldozat 20-25 év közötti munkáskülsejű férfi, akit az éjszaka folyamán valamelyik vonat gázolt el. A csendőrség lefényképezte a halottat, alapos vizsgálat alá vette annak ruháját, de személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Időközben nagyobb tömeg verődött össze és többen tudni vélték, hogy az áldozat egy mechanikussal azonos, aki a Kogalniceanu

uccán egyik lakatos vagy kovács műhelyben dolgozott.

A csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be, mindeztideig eredménytelenül.

Első pillanatban a hatóságok feltevése szerint az áldozat a Kogalniceanu uccán levő Vindis kovácsműhely tagjainak sorából került ki. A nyom azonban tévesnek bizonyult, mert a kovácsműhelynek egy sedédje van, akire a megadott személyleírás illik és az hétfőn is munkában volt. A Bogdandy műhelyből, amely néhány uccával van távolabb szintén nem hiányzik senki.

A kora délutáni órákban a rendőrség emberei már látszólag jó nyomra akadtak. A Kogalniceanu uccában van ugyanis a Halász redőnygyár, amely mechanikai munkásokat foglalkoztat. A reggeli munkafelvételnél a munkavezető észrevette, hogy egyik munkása, Somogyi István 24 éves fiatalember nem jelentkezett munkára.

Munkatársunk kint járt Somogyi István Michel Angelo ucca 12. szám alatti lakásán, a "hullát" azonban itt is teljes sötétségben találta. Házat épít, azért nem jelentkezett munkára.

A vonatgázolás áldozatának kiléte tehát még mindig ismeretlen.

APROHIRDETÉSEK

RÓNA fényképésznél

még július hónapban nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. lap és 120 lei
1 drb nagyítás összesen

Str. Alexandri 4.

Magas barna 38 éves férfi vagyonom önálló üzletem van, házasság céljából megismerkednék középkorú leány vagy özvegygel, lehet vidéki is. Hozományra nem reflektálok. Csak telejs című levelekre válaszolok. "Magas barna" jelígre a kiadóba 3254

Munkásnőket felveszek. Erdős, Strada Cuza Voda 18. szám. 3252

Vendéglő és cukrászda részére 20 drb kékre festett asztal és 75 dr szék hozzávaló pultról olcsón átadó. Cím a kiadóban. 3248

Hatósági munkaközvetítő hivatalnál: Oradea Str. Rimanovzy 12. Állást kaphat: 1 szabó, 1 cipész, 1 bádógos, 1 kovács, 1 fiatal molnár segéd vidékre.

Perfekt szobaleány felvétetik. Parcul Eminescu 34. (Körös korzó). 3244

Pénzestársat keresek életképes, jól jövedelmező valódi gyógyfürdőhöz, esetleg haszonbérbe is kiadó. Bihormegye Salard, értekezni lehet a tulajdonossal, fürdőtelep. 3245

Festék szakmában jártas fiatal segédet felvesz „Mercur” Piata Viteazul 2. 3246

Megbízható lapkihordók bevezetett helyekre felvétetnek fix fizetéssel. Gyakorkéntek előnyben. Jelentkezni a kiadói hivatalban.

Gratologusnő bármilyen bajaiban segíteni tud. Taxa 20 lej. Oradea, Str. Moldova 58-a. 3117

Utcai 1 szobás konyhas lakás augusztus 1-re kiadó. Str. Scoalei 20.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére kérek az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadói hivatalhoz intézni.

MAKULATURA

ujspapír olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

PAZTOR-NYOMDA, ORADEA